

**PROJETE
LINGÜÍSTIC
DE CENTRE**

IES CAN PEU BLANC

ÍNDEX

- 1.- JUSTIFICACIÓ I CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC. PÀG. 1**
- 2.- OBJECTIUS. PÀG. 2**
- 3.- EL TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA. PÀG. 4**
  - 3.1.- COM A VERTEBRADORA DE L'ENSENYAMENT. PÀG. 4**
  - 3.2.- COM A LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE. PÀG. 5**
  - 3.3.- COM A LLENGUA DE L'ÀMBIT ADMINISTRATIU I DE COMUNICACIÓ DEL CENTRE. PÀG. 5**
- 4.- EL TRACTAMENT GLOBAL DE LES LLENGÜES CURRICULARS EN ELS PROCESSOS D'ENSENYAMENT I APRENTATGE (CATALANA, CASTELLANA, ESTRANGERES) AMB L'OBJECTIU DE PROPICIAR-NE LA COORDINACIÓ I LA INTEGRACIÓ PER TAL DE MILLORAR-NE LES RESULTATS. PÀG. 7**
  - 4.1.- TRACTAMENT GLOBAL DE LES DIFERENTS LLENGÜES. PÀG. 7**
  - 4.2.- MESURES PER LA COORDINACIÓ I LA INTEGRACIÓ CURRICULAR. PÀG. 9**
- 5.- PLANTEJAMENTS DIDÀCTICS SOBRE ELS QUALS ES FONAMENTA L'ENSENYAMENT DE LES LLENGÜES I COM S'ARTICULA AQUEST ENSENYAMENT. PREVISIONS METODOLÒGIQUES. PÀG. 11**
  - 5.1.- PREVISIONS DE CARÀCTER GENERAL SOBRE LA METODOLOGIA DIDÀCTICA DE L'ENSENYAMENT I L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES CURRICULARS I DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA. PÀG. 11**
  - 5.2.- RECURSOS. PÀG. 13**
  - 5.3.- ACTIVITATS DE FOMENT DE L'HÀBIT LECTOR. PÀG. 13**
  - 5.4.- PLANTEJAMENTS SOBRE L'AVUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA. PÀG. 13**
- 6.-ESTRATÈGIES ORGANITZATIVES I CURRICULARS PER DESENVOLUPAR LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA EN LLENGUA ORAL (LLENGUATGE VERBAL) EN LLENGUA CATALANA I, SI N'ÉS EL CAS, EN LES ALTRES LLENGÜES CURRICULARS. PÀG. 16**
- 7.- CRITERIS PER A L'ATENCIÓ ESPECÍFICA D'ALUMNES D'INCORPORACIÓ TARDANA AMB DÈFICIT DE CONEIXEMENT DE LLENGUA CATALANA I, SI TAMBÉ FOS EL CAS, DE LLENGUA CASTELLANA. PÀG. 17**
- 8.- CRITERIS GENERALS PER A LES ADEQUACIONS DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT DE**

LES LLENGÜES A LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CENTRE AMB L'OBJECTIU D'ASSOLIR EL DOMINI DE LES DUES LLENGÜES OFICIALS AL FINAL DE L'ESCOLARITAT OBLIGATÒRIA. *PÀG. 19*

9.- APLICACIÓ, DIFUSIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE. EN LES PROGRAMACIONS DOCENTS DELS CICLES I DEPARTAMENTS S'HAN D'INCLoure REFERÈNCIES DERIVADES DELS PUNTS ANTERIORS. *PÀG. 21*

10.- ANNEXOS *PÀG. 22*

11.- APROVACIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE *PÀG. 32*

1. JUSTIFICACIÓ. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC DEL CENTRE.

El projecte lingüístic de centre és el document en el que s'estableix el tractament de les llengües d'ensenyament als centres educatius. Ha de reflectir l'estratègia del centre, per a partir del context sociolingüístic, poder desenvolupar les capacitats de l'alumnat en el domini de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i de la llengua castellana i de les llengües estrangeres que el centre determini.

És per això que al nostre centre de del curs 2014-15 la Comissió de Normalització Lingüística de l'IES Can Peu Blanc va iniciar la tasca d'elaborar el nou PLC.

Evidentment l'anàlisi del context, l'estudi dels resultats, les propostes d'actuació i la redacció definitiva d'aquests documents necessiten un període superior a un curs acadèmic. És per això que, ja des de l'inici, ens vàrem proposar dur a terme aquesta tasca en un termini de tres cursos.

Durant el curs 2014-15 es van redactar i dissenyar les diferents enquestes per fer una anàlisi de context i es van passar per escrit als diferents membres de la comunitat educativa. El curs 2015-16 es va dedicar a fer el buidatge de les enquestes, extreure'n diferents conclusions i començar a fer propostes d'actuació. I, finalment, a partir del curs 2016-17, es va iniciar la redacció del nou Projecte Lingüístic de Centre, que presentam aquí.

Així doncs el punt de partida del nostre PLC és la realitat lingüística i sociocultural del nostre centre escolar i del nostre entorn conjuntament amb els resultats obtinguts pel nostre alumnat en les avaluacions externes i internes.

Per tal de tenir una visió completa de la situació sociolingüística i poder partir d'unes dades reals, el primer pas a seguir en la posada en marxa del PLC i en la seva redacció definitiva ha de ser una anàlisi del context, a partir d'enquestes (veure annex 12.1) per escrit als alumnes, el professorat i el personal no docent. Les conclusions més destacables que hem estret de les enquestes és que l'ús del català a la nostra comunitat educativa està bastant normalitzat, però una cosa és la intenció d'ús d'una llengua, l'actitud del parlant, i una altra de molt diferent, però molt important, és l'ús real que la societat en permet. Amb l'anàlisi dels resultats es fa ben palès que, tot i tenir una llei de normalització lingüística, l'ús social real que es pot fer del català està molt limitat: premsa, televisió, cinema... són majoritàriament en castellà. Per tant, l'ús del català queda en mans de la voluntat dels parlants.

2. OBJECTIUS

1. Establir les estratègies d'ensenyament, les pràctiques i les accions educatives que garanteixin que l'alumnat assoleixi un domini oral i escrit del català i del castellà adequat al seu nivell d'estudis i de maduració personal.
2. Compensar el desequilibri existent en el coneixement i l'ús desigual de la llengua catalana i la castellana on la darrera té un predomini social en la majoria d'àmbits (administració, comerç, mitjans de comunicació, lleure, publicitat, etc.).
3. Promoure la presència i l'ús de la llengua catalana en totes les activitats del centre, en els àmbits de gestió, administració i relacions externes i internes, i garantir la seva utilització com a llengua vehicular de l'ensenyament.
4. Comprendre i expressar-se amb correcció, oralment i per escrit, en llengua catalana i en llengua castellana, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de les seves literatures.
5. Articular el tractament didàctic que es dona a totes les llengües que s'ensenyen al centre a fi de coordinar les programacions d'aula dels respectius departaments pel que fa al que tenen de comú en els objectius, els continguts, la terminologia, els procediments i els criteris d'avaluació.
6. Promoure l'ús, la comprensió i l'expressió en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
7. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història i el patrimoni artístic i cultural, especialment els corresponents a les Illes Balears, reforçar el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català i entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus.
8. Valorar la diversitat de cultures i societats, i desenvolupar actituds de respecte envers la seva llengua, les seves tradicions, els seus costums i el seu patrimoni artístic i cultural.
9. Que tot el l'alumnat assoleixi la competència lingüística en català i en castellà i, almenys, en una llengua estrangera. D'acord amb la Directriu de la Comissió europea que estableix els objectius per a tots els sistemes educatius (Estratègia Europa 2020), el 50% dels joves de 15 anys han de tenir el B1 en la primera llengua estrangera, i el 75% dels alumnes de secundària han d'estar matriculats en una segona llengua estrangera.

L'elaboració del projecte lingüístic de centre, com a part del projecte educatiu, serà responsabilitat de l'equip directiu, d'acord amb les directrius establertes pel consell escolar, les propostes del claustre de professors i dels altres representants de la

comunitat educativa.

La programació general anual del centre, elaborada per l'equip directiu tenint en compte les aportacions del claustre i del consell escolar, haurà d'incloure les previsions en matèria de concreció de les directrius emanades del projecte lingüístic, d'acord amb la legislació vigent relativa als projectes educatiu i curricular i, de manera especial, haurà d'atendre a tot allò que faci referència a la planificació de l'ús progressiu de la llengua catalana en l'àmbit administratiu i en les comunicacions del centre, tal i com es contempla als articles 20, 21 i 22 del Decret 92/1997, de 4 de juliol.

El conjunt de les actuacions previstes per a cada curs escolar per aconseguir els objectius d'aquest PLC quedarà recollit en un Pla d'Actuació Lingüística, que serà elaborat al començament del curs per l'equip directiu i haurà de ser aprovat pel claustre.

3. EL TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

3.1.- COM A VERTEBRADORA DE L'ENSENYAMENT

El català esdevé llengua vehicular de l'ensenyament en els àmbits curriculars que es determinin: llengua amb què s'expressen el professorat i l'alumnat i llengua utilitzada en els materials didàctics que s'emprin. El català esdevé també llengua d'ús preferent en les activitats docents extraescolars i complementàries. Es promourà la celebració de festes arrelades a la cultura popular (Nadal, Sant Antoni, les Verges, Sant Jordi...) i s'afavorirà la participació en activitats culturals en català organitzades per l'institut o per altres entitats.

1. S'estableix com a objectiu que l'alumnat del centre faci el total del còmput horari setmanal de les àrees no lingüístiques en català, amb el benentès que això implica utilitzar els materials i recursos (escrits, visuals, etc.) que corresponguin, parlar i escriure en català i demanar que el que parlen i escriuen els alumnes també ho sigui.
2. S'entén per assignatura impartida en català aquella en què el professor utilitza la llengua catalana per a les explicacions i per a qualsevol altra intervenció oral (respondre preguntes, donar indicacions, ...), per a les anotacions a la pissarra, el llibre de text és en català, així com els materials escrits utilitzats (exàmens, qüestionaris, exercicis...) i també el material complementari.
3. D'acord amb un dels objectius generals del PEC, es donarà prioritat i es potenciarà la utilització del català en el sí de la comunitat escolar i, pel que fa a l'alumnat, s'estimularà el seu ús en apunts, treballs, exàmens, etcètera en aquelles assignatures que s'imparteixen en aquesta llengua.
4. Els materials didàctics emprats a classe seran majoritàriament en català, sense excloure el castellà, ni altres llengües. Es donarà preferència a la versió catalana quan s'hagin d'adquirir llibres o materials audiovisuals existents en català i castellà.
5. En les noves adquisicions de material didàctic per al fons de la biblioteca del centre o per als departaments es seguirà el criteri d'adquirir obres en versió original quan es tracti d'obres escrites en català o castellà i de donar preferència a les versions catalanes per a les obres traduïdes. Això no obstant, es podrà decidir l'adquisició d'una traducció castellana quan així ho recomani el seu especial interès o qualitat literària. Els materials elaborats en català seran prioritaris a l'hora d'adquirir enciclopèdies, diccionaris especialitzats, materials audiovisuals o informàtics i llibres d'ús general o de consulta.
6. El centre donarà suport a l'alumnat d'arribada recent de zones de parla no catalana amb dificultats per seguir les classes en català; suport que s'orientarà

a l'adquisició ràpida de la capacitació per seguir l'ensenyament en català. Aquest punt està desenvolupat en el Projecte d'Acolliment Lingüístic i Cultural (PALIC).

7. El Pla d'Actuació Lingüística Anual podrà recollir mesures de suport al coneixement de la llengua castellana, quan hi hagi indicis clars que l'objectiu de la capacitació de l'alumnat en la utilització d'aquesta llengua no es compleix.
8. S'han de potenciar entre l'alumnat actituds positives envers la llengua catalana. El professorat utilitzarà la llengua catalana per comunicar-se amb tot l'alumnat, excepte en el cas que això impedeixi la comunicació. L'exemple del professorat ha de servir perquè l'alumnat sigui conscient de pertànyer a la comunitat lingüística catalana. S'afavorirà l'adquisició d'hàbits de fidelitat lingüística com la conversa bilingüe i la utilització dels noms propis en català.

3.2.- COM A LLENGUA VEHICULAR D'APRENENTATGE.

1. La utilització del català serà especialment important quan es tracti de qüestions relacionades amb el context geogràfic o cultural del centre.
2. El català ha de ser usat de forma preferent en les activitats extraescolars i en el material subministrat pel Departament d'Orientació. Es procurarà l'assistència a manifestacions culturals en català. S'afavorirà l'ús del català per a les manifestacions culturals d'elaboració pròpia (revista del centre, cartells sobre festes, etc.).

3.3.- COM A LLENGUA EN L'ÀMBIT ADMINISTRATIU I DE COMUNICACIÓ DEL CENTRE.

La llengua catalana és, per a l'administració educativa, la llengua d'ús normal, en la documentació administrativa interna i externa que generen els centres; en les comunicacions internes i externes, tant quan va adreçada a membres de la pròpia comunitat educativa, com quan ho fa a particulars o institucions de l'àmbit lingüístic que li és propi; i en l'ambientalització i retolació del centre.

Per tant:

1. L'institut utilitzarà la llengua catalana per presentar-se en actes públics, per anunciar actes culturals que organitza o en què participa i per adreçar-se als mitjans de comunicació.
2. Tota la documentació que generin la gestió acadèmica i la gestió econòmica i administrativa del centre, així com les comunicacions escrites adreçades als diferents membres de la Comunitat Escolar, ha de ser en català, a no ser que l'interessat el sol·liciti explícitament en l'altra llengua cooficial o que la documentació vagi destinada a un territori que no tingui el català com a llengua

oficial.

3. El personal d'administració i serveis haurà de tenir els coneixements de llengua catalana necessaris per al desenvolupament de les seves funcions.
4. La retolació del centre serà en català en tots els espais de l'institut: entrada i corredors, sala de professors, secretaria, aules, gimnàs. laboratoris, aules de música, plàstica i tecnologia, etc.
5. Se sol·licitarà a l'administració una selecció del personal no docent que tingui en compte les característiques d'aquest Projecte.
6. El centre afavorirà l'adquisició de coneixements de llengua catalana per part de tot el professorat (preveient, a aquest efecte, la possibilitat d'assistència a cursos i a activitats).

4. EL TRACTAMENT GLOBAL DE LES LLENGÜES CURRICULARS EN ELS PROCESSOS D'ENSENYAMENT I APRENTATGE (CATALANA, CASTELLANA I ESTRANGERES) AMB L'OBJECTIU DE PROPICIAR-NE LA COORDINACIÓ I LA INTEGRACIÓ PER TAL DE MILLORAR-NE ELS RESULTATS.

La llengua catalana constitueix l'eix vertebrador del tractament de llengües i, per tant, és la llengua base i referencial de totes les altres llengües curriculars.

El Projecte Curricular de Centre ha d'articular l'estatus de la llengua catalana, a més dels aspectes curriculars de cadascuna de les llengües. En aquest sentit convé recordar que la llengua catalana és la llengua vehicular de les relacions internes i externes i dels aprenentatges. A més, com la llengua castellana i les llengües estrangeres, és una llengua objecte d'aprenentatge, font d'informació i vehicle d'expressió. A l'hora de tractar els fenòmens comunicatius i lingüístics de l'aula, la cultura pròpia haurà de ser l'eix vertebrador, l'entorn immediat, sense perdre de vista les noves necessitats que van plantejant els avanços de la societat actual.

Aprendre llengua és, bàsicament, aprendre a utilitzar-la. Partint d'aquesta premissa, la llengua oral esdevé la base de l'aprenentatge lingüístic.

Els components lingüístics, que abans es treballaven com a objectiu final, ara estan supeditats a la millora de la comunicació, per això, el tractament de llengües gira entorn a dues funcions bàsiques: la comunicativa (la llengua és comunicació i s'ha de desenvolupar la capacitat de comunicar-se oralment o per escrit, adaptant el registre a la situació comunicativa) i la representativa (utilització del llenguatge com a element vertebrador del pensament: estructurar, planificar, aprendre a aprendre).

Els components procedimentals i actitudinals seran essencials a l'hora de dur endavant una didàctica que cerqui la competència lingüística en comptes d'uns coneixements purament gramaticals, totalment desvinculats de l'ús social.

Els procediments constitueixen l'eix del treball de llengües: llegir, escriure, entendre i parlar seran les capacitats que possibilitaran els altres aprenentatges lingüístics i els aprenentatges de les altres àrees.

4.1.- TRACTAMENT GLOBAL DE LES DIFERENTS LLENGÜES

Per tal de potenciar l'ús comunicatiu de les llengües es tendran en compte els següents objectius:

a) Comprendre discursos orals i escrits, tot reconeixent les diferents

finalitats, els diferents tipus de textos i registres, així com les situacions de comunicació en què es produeixen.

- b) **Expressar-se oralment i per escrit** amb coherència, cohesió i correcció, d'acord amb les diferents finalitats i situacions comunicatives.
- c) **Conèixer i valorar la realitat lingüística** de les Illes Balears i de la societat en general, així com les variants de cada llengua.
- d) **Utilitzar els recursos verbals i no verbals** en els intercanvis comunicatius.
- e) **Reconèixer i analitzar** els elements i característiques dels **mitjans de comunicació** per tal de desenvolupar actituds crítiques davant els seus missatges.
- f) **Beneficiar-se i gaudir de la lectura** com a forma de comunicació, font d'enriquiment i de plaer personal.
- g) **Comprendre textos literaris**, valorant les obres i els autors rellevants de la tradició literària.
- h) **Reflexionar sobre els elements formals i els mecanismes de la llengua** per tal de millorar les produccions pròpies.
- i) **Utilitzar la llengua com a mitjà per a l'adquisició de nous aprenentatges**, ja sigui emprant els mitjans tradicionals o les noves tecnologies.

Els continguts de totes les àrees es basaran també en el treball de les habilitats lingüístiques.

- a. **Habilitats productives:** pràctica de la parla i de l'escriptura en situacions d'audiència àmplia en què no es dona una interacció immediata amb el receptor.
- b. **Habilitats receptives:** audició i lectura comprensiva en situacions en què tampoc no hi ha una demanda d'acció immediata.
- c. **Habilitats interactives:** conversa o escriptura amb un o més interlocutors, de manera que es produeix una interacció amb el receptor.
- d. **Habilitats de mediació:** interpretació o traducció del sentit d'un missatge entre les diferents llengües; inclou tots els aclariments metalingüístics que es fan entre llengües.

El desenvolupament d'aquestes habilitats és interdependent, de manera que el domini de cada una condiona el desenvolupament de les altres.

4.2.- MESURES PER A LA COORDINACIÓ I LA INTEGRACIÓ CURRICULAR

Com hem dit al principi, el català és la llengua vehicular, de comunicació i aprenentatge, i serà la llengua que servirà de referència per a l'estructuració de les altres llengües.

L'assoliment del domini de les dues llengües oficials que correspon a l'acabament de l'educació obligatòria no implica de cap manera que el treball de tots els continguts es repeteixi en cada una de les llengües. Per això, és imprescindible una bona coordinació en la distribució de continguts i estructures lingüístiques comuns, coordinació que és responsabilitat de tot el professorat del centre. Cal planificar conjuntament, entre d'altres aspectes, per evitar repeticions innecessàries, per seqüenciar d'una forma lògica els continguts i per aconseguir un major rendiment. S'ha de decidir quin tractament s'ha de donar als continguts comuns, a les estructures lingüístiques comunes i decidir a partir de quina llengua s'introdueixen. Finalment, caldrà planificar el treball dels continguts específics de cada llengua. És a dir, s'haurà de crear un grup de treball, o una comissió, amb membres dels departaments de llengües per establir un marc comú de feina i elaborar una programació de llengües.

Quant a l'aprenentatge de les llengües estrangeres, a l'actual context de l'Europa plurilingüe, s'ha de tenir per objectiu l'adquisició de la competència que permeti als aprenents una comunicació adient en la llengua corresponent (el 2020, B1 en primera llengua estrangera -50% de l'alumnat- i 75% de l'alumnat matriculat en una segona llengua estrangera).

Des d'aquest Projecte Lingüístic de Centre cal instar a la creació d'una comissió encarregada de l'elaboració d'un document elaborat pels departaments de llengües –catalana, castellana, estrangeres i clàssiques- que, partint del fet que les llengües són l'instrument que condiciona els altres aprenentatges, es planteja com a objectius:

1. Aconseguir un ensenyament de les llengües racional, coherent i profitós.
2. Eliminar les repeticions i les duplicitats en els continguts.
3. Plantejar una temporalització adequada dels aprenentatges.
4. Eliminar les contradiccions en les terminologies lingüístiques utilitzades,
5. Atendre als continguts diferencials de cada llengua,
6. Unificar criteris metodològics, instruments d'avaluació i, criteris per a l'elecció dels materials curriculars,
7. Coordinar l'oferta d'optatives, etc.

Els Departaments Didàctics de Català, Castellà, Anglès, Alemany, Llatí i Grec s'orientaran per les directrius sorgides d'aquest document que definirà els objectius i continguts comuns i específics i altres aspectes metodològics consensuats. Aquests Departaments hauran de coordinar les seves programacions

i la seva tasca docent de manera que es distribueixin adequadament els continguts curriculars comuns per tal d'evitar les duplicacions innecessàries i les incoherències

A tals efectes es podrà establir que la comissió lingüística estigui formada per membres de diferents departaments, no sols els lingüístics.

5. PLANTEJAMENTS DIDÀCTICS SOBRE ELS QUALS ES FONAMENTA L'ENSENYAMENT DE LES LLENGÜES I COM S'ARTICULA AQUEST ENSENYAMENT. PREVISIONS METODOLÒGIQUES.

5.1.- PREVISIONS DE CARÀCTER GENERAL SOBRE LA METODOLOGIA DIDÀCTICA DE L'ENSENYAMENT I L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES CURRICULARS I DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA

La comissió de normalització lingüística no només serà l'encarregada d'organitzar (juntament amb la comissió d'activitats extraescolars) activitats de caire cultural al centre sinó que també serà l'encarregada d'assessorar l'equip directiu en les funcions de coordinació, impuls i manteniment de les activitats encaminades a incentivar l'ús de la llengua catalana. Aquesta comissió tindrà com a funcions bàsiques les següents:

- a) Promoció i coordinació de les activitats previstes en la concreció anual del projecte lingüístic del centre.
- b) Informació i difusió, als diferents sectors de la comunitat educativa, de les mesures d'estímul que afavoreixin la realització del projecte lingüístic de centre.
- c) Supervisió de l'actualització bibliogràfica del centre des del punt de vista de la normalització lingüística.
- d) Confecció de l'inventari dels recursos i la gestió del pressupost assignat pel centre a les activitats especialment programades per afavorir la normalització lingüística.
- e) Qualsevol altra que tengui relació amb activitats de normalització lingüística del centre d'acord amb la normativa aplicable.
- f) Mantenir la biblioteca i organitzar activitats dinamitzadores.

La CNL ha de realitzar les següents tasques:

- Elaborar una primera proposta del Pla d'Actuació Lingüística Anual del Centre.
- Coordinar la recollida i sistematització de les dades sociolingüístiques necessàries per a l'elaboració del Pla d'Actuació Lingüística Anual del Centre així com de la revisió del Pla Lingüístic de Centre.

- Coordinar i promoure les actuacions encaminades a sensibilitzar la comunitat educativa envers l'augment de l'ús vehicular i social del català.
- Establir vies per a la correcció dels textos i de les accions dels diferents àmbits establerts.
- Dissenyar estratègies per a la realització, en el centre mateix o fora, d'activitats de formació i actualització lingüístiques, en funció de les necessitats detectades.
- Fer el seguiment de l'aplicació del PLC i del Pla d'Actuació Lingüística Anual del Centre i avaluar-ne els resultats obtinguts.
- Proposar-hi modificacions necessàries en funció dels resultats obtinguts.

Les funcions del CCNL seran, en general, les de coordinació de les activitats de la CNL i la dinamització de les activitats necessàries per assolir els objectius que estableix la normativa aplicable i, en concret, la del projecte lingüístic de centre. L'equip directiu determinarà les actuacions que cal desenvolupar, i les prioritats, entre les següents:

- Col·laborar amb l'equip directiu en totes les tasques que se li encomanin des de la perspectiva de la normalització lingüística del centre.
- Gestionar, si és el cas, la realització dels estudis previs a la redacció del PLC i posar-los en coneixement de l'equip directiu.
- Redactar, si és el cas, el PLC per delegació de l'equip directiu i seguint-ne les indicacions per sotmetre'l a les aprovacions adients: equip directiu, claustre i consell escolar.
- Promoure i assessorar els diversos departaments i la comissió de coordinació pedagògica (CCP) perquè els projectes curriculars d'etapa incloguin les directrius i decisions que figurin en el PLC.
- Analitzar les necessitats que sigui convenient tractar per a una més efectiva consecució dels objectius del mateix PLC, tant per part de l'equip directiu, com, a proposta seva, per incloure en la PGA.
- Fer el seguiment continuat del PLC d'acord amb la PGA i elaborar l'informe que s'ha d'incloure a la memòria del centre i la remissió anual del PLC actualitzat.
- Proposar revisions o modificacions del PLC.
- Assessorar el claustre i els alumnes quant al compliment del PLC.
- Atendre i estimular l'ús institucional de la llengua catalana en tots els àmbits de comunicació del centre.
- Actuar com a pont entre el centre i altres departaments de la Conselleria (Direccions Generals de Política Lingüística, de Cultura, d'Ordenació i Innovació...) o d'institucions o organismes, com la Universitat de les Illes Balears, o similars, que puguin desenvolupar activitats d'interès lingüístic per als centres.
- Analitzar les necessitats de formació que calguin per a la capacitació lingüística del professorat, estimular la formació lingüística i cultural (reciclatge) als centres i promoure la participació en els cursos que s'organitzin.

- Contribuir a la dinamització de la vida del centre per tal que la llengua catalana hi guanyi espai d'ús en els diversos àmbits de relació i comunicació, de forma que els diferents estaments de la comunitat educativa estiguin informats i puguin participar en el procés de normalització lingüística.

5.2.- RECURSOS

Per poder complir millor les seves funcions, el CCNL disposarà d'una dedicació horària de dues o tres hores setmanals, depenent de la disponibilitat del centre.

En el nostre centre, la CNL també inclou la Comissió de Biblioteca i, a més de totes les tasques que ja hem esmentat, s'ocupa de coordinar i organitzar tots aquells actes relacionats amb festes arrelades a la cultura (Sant Antoni, Sant Jordi, diades...) conjuntament amb la comissió d'activitats complementàries i extraescolars.

5.3.- ACTIVITATS DE FOMENT DE L'HÀBIT LECTOR

Pel que fa al foment de l'hàbit lector des dels distints departaments d'àrees lingüístiques es promou la lectura de llibres al llarg del curs, fet que queda reflectit en les corresponents Programacions didàctiques.

Tot i això, fomentar la lectura forma part de tot el professorat, amb independència del nivell, cicle o matèria que s'imparteixi o del departament a què es pertanyi. La lectura esdevé contingut curricular de tots els departaments i no només una tasca secundària o associada a unes àrees determinades de caràcter exclusivament lingüístic.

Entenem per "foment de la lectura" el conjunt d'activitats, jocs i estratègies planificades conscientment que afavoreixen el contacte del nostre alumnat amb els llibres i altres mitjans de lectura, i que, a través del plaer de la lectura, permeten la creació, la formació i la consolidació d'un hàbit lector permanent i necessari per a la formació integral de les persones. Aquest conjunt d'activitats favorables a la lectura abasta nombroses accions que quotidianament posem en pràctica en el nostre centre, des de la lectura en veu alta de l'enunciat d'un problema matemàtic al fet de veure que el professor o la professora són lectors.

En aquest sentit, el centre hauria de plantejar-se la possibilitat d'elaborar un Pla lector.

5.4.- PLANTEJAMENTS SOBRE L'AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA.

La noció de Competència Comunicativa va més enllà de la competència lingüística, doncs per comunicar-nos de manera eficaç necessitem coneixements verbals i no verbals, normes d'interacció i d'interpretació, estratègies per aconseguir les

finalitats que ens proposem i coneixements socioculturals (valors, actituds, rols, relacions de poder, etc.).

Avaluar la Competència Comunicativa dels alumnes suposa comprovar-ne la capacitat de reorganitzar els continguts treballats per transferir-los a noves situacions i contextos. Per tant, l'enfocament competencial en la seva avaluació està més vinculat amb el que coneixem com a avaluació formativa que no pas amb l'avaluació d'un producte oral o escrit finalitzat. Les formes, no gens simples metodològicament i instrumental, són l'observació de la demostració de l'alumne, la conversa entorn la pròpia exercitació, l'anàlisi d'enregistraments de la posada en pràctica, etc. És a dir, la comprovació del grau d'assoliment en una situació que realment activi la competència de què es tracti. També implica servir-se de l'autoavaluació, la coavaluació i l'heteroavaluació.

Avaluar la competència dels alumnes, per exemple, en la lectura crítica, podria suposar la presentació d'un informe escrit o oral relacionat amb el tractament que, d'un mateix fet noticable, fan diversos mitjans de comunicació. Un enfocament competencial de l'avaluació de la Competència Comunicativa hauria de permetre una implicació personal de l'alumnat en la revisió i millora de les pròpies produccions escrites.

La rúbrica és un bon instrument de mesura perquè permet establir criteris i estàndards per nivell mitjançant la disposició d'escalas que permeten determinar la qualitat de l'execució dels estudiants en tasques específiques. La rúbrica és una eina versàtil, perquè dona a l'alumne un referent que proporciona un feedback per guiar-lo en la millora de la seva feina i al professor la possibilitat de manifestar les seves expectatives sobre los objectius d'aprenentatge fixats. El professor pot especificar clarament què espera de l'alumne i quins són els criteris que farà servir per tal de qualificar l'objectiu que s'ha fixat prèviament. Les rúbriques ens permeten assolir una avaluació integral i formativa. Per als professors, la gran avantatge de les rúbriques d'avaluació és que permeten realitzar un seguiment i una avaluació de las competències adquirides pels alumnes de manera més sistematitzada, mitjançant la utilització d'indicadors que mesuren el seu progrés; per tant, l'avaluació és més objectiva i consistent a través de la transparència dels criteris específics. Això també implica més dedicació i supervisió per part dels docents. Per als estudiants, aquest sistema d'avaluació posa a la seva disposició en tot moment les pautes explícites que guien els criteris d'avaluació i, per tant, tenen en tot moment consciència dels aspectes que seran objecte de valoració i del pes que tenen en la qualificació global. A més, els fa partíceps de les característiques del producte final i de la manera en que es qualificarà la seva tasca. Els propis alumnes hauran realitzat un procés d'autoavaluació dels aprenentatges requerits a la rúbrica per tal d'eliminar la incertesa i per poder fer una valoració objectiva.

6. ESTRATÈGIES ORGANITZATIVES I CURRICULARS PER DESENVOLUPAR LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA EN LLENGUA ORAL (LLENGUATGE VERBAL) EN LLENGUA CATALANA, I EN LES ALTRES LLENGÜES CURRICULARS.

L'ensenyament de l'ús de la llengua com a eina de comunicació és responsabilitat de l'equip educatiu.

La llengua catalana, com a llengua d'aprenentatge i de comunicació, farà les funcions de vehicle d'expressió quotidiana i esdevindrà la llengua usual del centre. Per assolir aquest estatus, cal fer servir la llengua catalana en tots els àmbits del centre. En aquest sentit, és molt important el paper del professorat com a transmissor del model d'ús de la llengua per a l'alumnat, perquè aquest en tingui un referent clar i sòlid.

Encara que el millor especialista per a l'ús del llenguatge específic de cada una de les matèries és el professor/a d'aquesta matèria, també s'han d'incorporar continguts d'altres àrees a l'àrea de la llengua, ja que la llengua s'aprèn usant-la en situacions en què la comunicació sigui necessària.

Des de qualsevol àrea s'ha de comprovar i practicar l'ús lingüístic entès com a element indispensable de comunicació. Per això, es farà un ús conscient de les distintes habilitats lingüístiques:

- **Comprensió oral i escrita:** el professorat ha de comprovar i ha d'incidir, quan sigui necessari, en l'adquisició de la comprensió, oral i escrita, de la informació que s'ofereix a cada àrea.
Per aconseguir aquest objectiu, es poden fer servir alguns dels següents procediments: interpretació i expressió oral dels conceptes assimilats, esquemes conceptuals, lectura comprensiva. No hem d'oblidar que la lectura és un procediment prioritari d'obtenció d'informació que afecta pràcticament totes les àrees del currículum. Per tant, totes les àrees li han de donar la importància que li pertoca i vetllar perquè l'alumne continuï progressant en la seva habilitat lectora.
- **Expressió oral:** s'ha d'incorporar com a procediment habitual l'expressió oral de conceptes propis de cada matèria. S'ha d'atendre al lèxic, a la terminologia, a la correcció, a la coherència i a l'adequació a la situació comunicativa.
- **Expressió escrita:** el professorat ha de valorar la producció escrita realitzada pels alumnes, en cada una de les matèries. Els textos han de ser presentats de manera formal, correcta, adequada, coherent, amb cohesió. El professorat no ha de qualificar aquests aspectes, però sí valorar-los i incidir-hi.

Les mancances importants detectades en alguns d'aquests usos lingüístics s'han de tractar en les juntes d'avaluació. Es podrà elaborar material de seguiment dels casos comentats referents a l'ús lingüístic.

Una altra eina d'ús general seria la creació d'un full d'avaluació del quadern de l'alumne, tenint en compte l'ortografia, la cal·ligrafia, etc., que serà utilitzat per tots els professors de l'equip educatiu, independentment de la matèria que imparteixin.

També es tindrà en compte a les programacions de les àrees no lingüístiques la correcció gramatical i ortogràfica dels textos escrits.

7. CRITERIS PER A L'ATENCIÓ ESPECÍFICA D'ALUMNES D'INCORPORACIÓ TARDANA AMB DÈFICIT DE CONEIXEMENT DE LLENGUA CATALANA.

El Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural és un conjunt d'actuacions que un centre educatiu posa en marxa per facilitar l'adaptació de tot l'alumnat que s'incorpora de nou al centre i que té entre els seus objectius fonamentals permetre la integració, el més prest possible, de l'alumnat d'incorporació tardana.

Els objectius són:

- a) Assumir, com a centre, els canvis que comporta la interacció cultural amb alumnes procedents d'altres països.
- b) Aconseguir que el nou alumnat compregui el funcionament del centre i s'hi adapti en relació amb els companys i amb els professors.
- c) Reconèixer la identitat i la història educativa, social i familiar que du implícit l'alumnat nouvingut ja que són el punt de partida per aplicar les estratègies d'ensenyament adequades.
- d) Potenciar el sentiment de pertinença a la comunitat que l'acull, i del coneixement de les característiques culturals, lingüístiques i històriques de la nostra Comunitat.
- e) Aconseguir que l'alumnat desenvolupi l'habilitat de la comprensió oral i lectora, i adquireixi estratègies que garanteixin un mínim domini de l'expressió oral en llengua catalana.

Aquest document és responsabilitat de l'**equip directiu**, que el dissenyarà amb la col·laboració del Departament d'orientació, del Departament de Llengua catalana. Ara bé, la competència en l'aplicació és dels **equips docents** i de la totalitat del professorat del **claustr**. La direcció del centre pot nomenar una Comissió específica per redactar el programa. S'ha de presentar a títol informatiu a la Comissió de coordinació pedagògica i, finalment, s'ha d'aprovar pel Claustre i pel Consell Escolar.

El Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural es recollirà en un únic document, el qual contindrà la concreció de les activitats que hauran d'anar en funció del context i de la realitat de cada centre, de les característiques del professorat, de l'alumnat i de les famílies. D'aquesta manera, es facilitarà l'atenció a la diversitat lingüística i cultural sempre a partir del treball dels valors i de les actituds de tota la comunitat.

Tota la comunitat educativa ha de ser la responsable de l'adquisició de la competència lingüística i cultural de l'alumnat nouvingut. I aquesta responsabilitat col·lectiva s'ha de transformar en un compromís d'utilitzar la llengua catalana en tota circumstància comunicativa.

Per a alumnes no nouvinguts amb dificultats en l'aprenentatge de les llengües, s'establiran els programes oportuns de reforç en col·laboració amb el Departament d'Orientació, per a assegurar la ràpida integració d'aquests alumnes amb el seu grup de referència i l'assoliment dels coneixements necessaris que els permetin emprar les llengües, tant la catalana com la castellana, com a vehiculars de l'aprenentatge de les altres matèries.

Seria interessant plantejar també, reforços o actuacions puntuals específiques per a aquells alumnes amb dificultats en l'aprenentatge de les llengües estrangeres, donada la importància creixent d'aquestes.

Per això es crearà la figura del professor responsable de PALIC que atindrà aquells alumnes nouvinguts el màxim d'hores que tengui disponible. Aquest docent ha de pertànyer al departament de Llengua Catalana. És d'especial importància que aquest tipus d'alumnat tengui un únic referent per a la correcta adquisició de la llengua.

Els criteris de confecció de grups i horaris de PALIC haurien de distingir entre els alumnes provinents de llengües romàniques i els altres. I, si és possible, fer una agrupació per nivells de competència.

8. CRITERIS GENERALS PER A LES ADEQUACIONS DEL PROCÉS D'APRENTATGE DE LES LLENGÜES A LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CENTRE AMB L'OBJECTIU D'ASSOLIR EL DOMINI DE LES DUES LLENGÜES OFICIALS.

Es treballarà a través del Pla d'Actuació Lingüística Anual, com a instrument que concreta una proposta operativa, seqüenciada i temporitzada, tant les actuacions previstes per aconseguir els objectius del PLC en cadascun dels espais d'intervenció al llarg del curs escolar, com els responsables, el calendari i els recursos, i també l'avaluació i els suggeriments per al Pla d'Actuació del curs següent.

A l'inici de cada any acadèmic l'equip directiu haurà d'elaborar un Pla d'Actuació Lingüística, tasca que pot delegar en la Comissió de Normalització Lingüística (CNL), on es recolliran les actuacions que han de concretar les línies marcades en aquest PLC, i que haurà de ser aprovat pel claustre. El Pla d'Actuació ha de quedar redactat dins de la Programació General Anual (PGA).

L'equip directiu serà el responsable del seguiment d'aquest Pla d'Actuació i de la coordinació de les tasques que aquest suposa, encara que també ho podrà delegar en la CNL, que l'assessorarà en les funcions de coordinació, impuls i manteniment de les activitats encaminades a incentivar l'ús de la llengua catalana.

Característiques

Hi ha dues qüestions que condicionen la capacitat per incidir en la normalització lingüística de qualsevol centre: les disponibilitats materials i de personal per a dur endavant aquesta tasca i les obligacions que es desprenen de l'ordenament legal.

A més a més de tenir en compte aquesta precisió, el Pla d'Actuació ha de tenir les característiques següents:

- **Realista.**

Les actuacions previstes en cada àmbit s'hi hauran de programar amb garanties suficients d'aplicació real. Això demana que es tingui present sempre quins són els objectius que hi ha darrere de cada actuació.

- **Participatiu.**

Tots els col·lectius de la comunitat educativa han de prendre part activa en la consecució dels objectius. La implicació dels pares i mares resulta especialment significativa perquè poden donar suport a les mesures relacionades amb la normalització lingüística fora del recinte escolar.

- **Coordinat.**

Amb plans d'extensió de l'ús de la llengua en la societat (oficines de promoció

lingüística i regidories d'educació d'ajuntaments, campanyes institucionals, universitats...)

- Selectiu.

Cada any, i sobretot el primer que s'engega un Pla d'Actuació, s'assenyalaran unes actuacions que es consideren prioritàries. Sempre hi haurà temps de valorar aquesta tria i d'establir-hi un altre ordre de prioritats.

Estructura

L'estructura del Pla d'Actuació ha de respondre en primer lloc a un disseny funcional:

- Formulació dels objectius per àmbits.
- Descripció de les actuacions previstes per a cada objectiu i per a cada àmbit.
- Persona/es o col·lectiu implicat en cada actuació.
- Calendari d'aplicació.
- Recursos i pressupost necessari.
- Seguiment i avaluació.
- Suggestiments per al Pla de l'any següent i per a la revisió i oportuna correcció del PLC.

Vitalitat i vigència

Per tal de tenir present al llarg de tot l'any els compromisos que ha adoptat el centre envers la normalització lingüística, és convenient que no es quedi tot en unes declaracions d'intencions recollides a la Programació General Anual i aprovades pel Consell Escolar. Com a mínim, el claustre, la comissió de coordinació pedagògica i el consell escolar, en reunions realitzades cap a la meitat del curs, hauria de posar en el seu orde del dia l'anàlisi en el grau de consecució dels objectius previstos en el Pla d'Actuació i adopció de les mesures correctores o de reforç necessàries per assolir els objectius previstos abans de la finalització del curs.

També, a final de curs, i per tal de referir-ho en la memòria corresponent que realitza el centre, s'hauria de reflexionar a nivell de claustre, de comissió de coordinació pedagògica i consell escolar, sobre el grau d'assoliment dels objectius de normalització lingüística i realitzar propostes concretes per al curs següent considerant el que està definit en el PLC.

9. APLICACIÓ, DIFUSIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE.

La Comissió de Normalització Lingüística és l'encarregada de vetllar pel compliment de les directrius establertes al PLC i recollir a la memòria anual si els objectius proposats s'han assolit o no i fins a quin punt. De la mateixa manera, ha de valorar els canvis que es produeixen en l'àmbit sociolingüístic del centre per tal de veure si s'ha de modificar algun aspecte del PLC amb la intenció d'aconseguir l'objectiu últim que és la normalització de la llengua catalana.

Els processos de reflexió sobre el grau d'assoliment dels objectius proposats han de contemplar tots els aspectes (normalització i ensenyament-aprenentatge) que caracteritzen el PLC. Han de constituir una tasca adreçada a l'objectiu de reconduir el procés d'execució del PLC, si es creu necessari, o de desenvolupar-lo progressivament.

Per facilitar aquest seguiment, es crearan uns models d'avaluació del procés elaborats per la Comissió de Normalització Lingüística.

Caldrà que els diferents departaments didàctics reflexionin sobre l'ús real de la llengua catalana a l'aula, així com que facin una formulació d'objectius a complir de cara al futur.

Les conclusions d'aquest debat intern hauran de quedar reflectides a les respectives programacions didàctiques o a qualsevol altre document que es consideri adient (memòries, informes...)

Els departaments avaluaran aquesta progressiva implantació a les respectives memòries de final de curs. L'equip directiu, partint d'aquestes informacions i de les aportades pels tutors, conjuntament amb la Comissió de Normalització Lingüística, farà el seguiment global del projecte i comunicarà els resultats al Claustre de professors i al Consell Escolar.

Un cop analitzada aquesta informació, la Comissió de Normalització Lingüística proposarà les esmenes pertinents, les quals en ser aprovades s'integraran al PLC.

Aquesta revisió anual permetrà actualitzar el present projecte i saber quina educació lingüística rep cadascun dels nostres alumnes i cada grup-classe. En qualsevol cas, la revisió s'ha de fer, com a mínim, cada 5 anys.

En definitiva, es tracta que la totalitat de la comunitat educativa usi la llengua catalana de forma normal i habitual.

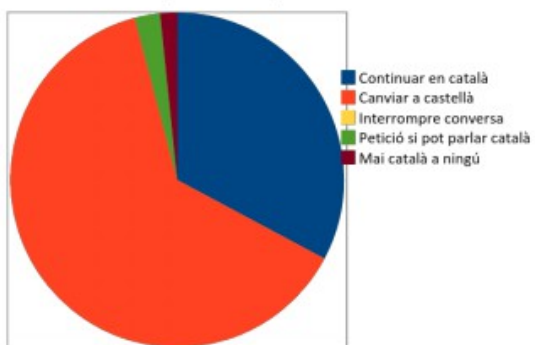
La concreció anual del Projecte Lingüístic de Centre s'inclourà dins la Programació General Anual (PGA).

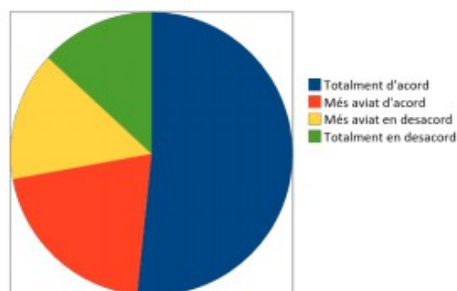
10. ANNEXOS.

12.1. Enquestes d'anàlisi de context.

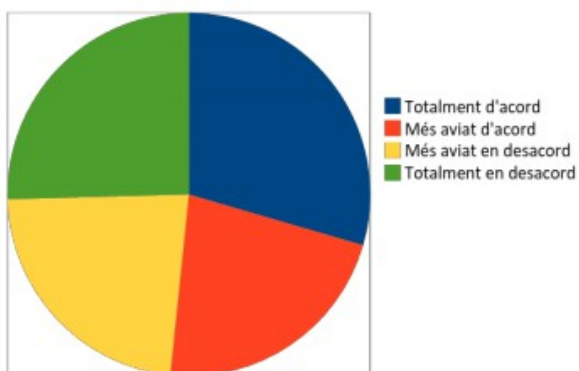
Adreçar-se en català,
l'entén però no el parla

Català llengua IB

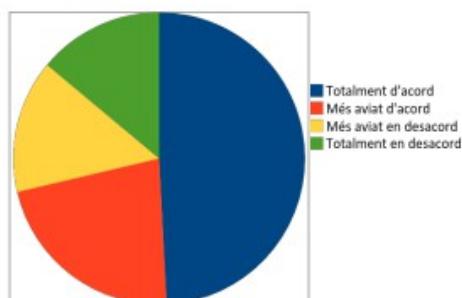
Unitat de la llengua

Percepció en 5 anys

Llengua mateixa a totes les illes

11. APROVACIÓ D'AQUEST PROJECTE LINGÜÍSTIC

Aquest Projecte Lingüístic de Centre ha estat aprovat per la direcció del centre dia 16 de gener del 2020, després d'haver-lo presentat al claustre perquè n'aprovàs els aspectes pedagògics dia 15 de gener de 2020.